

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. IV. Christus crucifixus, cum iride in pluribus confertur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

§. III. Sex alia causa adjuvantur.

I. Crucis supplicium membris omnibus suum cuique tormentum attulit. Quia apud Dominum multa & copiosa apud eum redemptio, copiosissima multa & magna nimis misericordia. Et quid aliud Christus in cruce pronuntiavit, quam amantissimum illud: Totus sum vester; vobis membra mea omnia laborant & patiuntur. Filii charissimi, vos semper mecum estis, & omnia mea vestra sunt. Vobis patior, vobis doleo, vobis morior.

Interrogatur nonnumquam aeger, quâ potissimum parte morbus infestet. Non raro hoc responsi redditur: Membris omnibus; ubique sœvit dolor. Idem revera Christus crucifixus de se potuit affirmare: Dolores summæ meæ omnia membra cruciant: Non est dolor doli mei similibus: Attendite & videte.

II. Crux plenitudinem mysteriorum continet. Quod beatus Paulus explicans. Vt positis, inquit, comprehendere cum omnibus sensibus, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum; scire etiam supereminentem scientia charitatem Christe, ut impleamur in omnem plenitudinem. Hunc abditissimam scientia librum, quem Dominus Jesus crucifixus submet sanguine scripsit, nemo sanctorum hominum evolvit totum, nemo unquam omnia illius arcana comprehendit intelligentiâ. Hæc olim omnia nosse ac penetrare, pars erit nostræ beatitudinis. Joanne teste: Videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt. Neque tantum videbimus eum, sed omnia ita compuncti mysteria penetrabimus.

III. Supplicium crucis Christus pertulit, ut & cruce velut è cathedrâ Christianæ perfectionis formulam nos doceret vel ipso crucis aspectu. Totius doctrinæ hujus compendium est CRUCIFIGI, hoc est, in rebus omnibus promptè ac toleranter aliquid pro Christo pati. Quod dilucidissime Paulus pronuntians, Qui Christi sunt, inquit, carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentiis. Vita Christiani hominis quid est? CRUCIFIGIO. Si quid subinde miscatur jucundi, mera est refectiuncula ad perferenda plura & graviora.

Pelagius interpres Græcus memorat senem à religioso juvene interrogatum, quid faceret, ut salvus fieret. Senex, ut ipis etiam oculis saluberrimam præceptionem imponeret, lumbo suo arcibus strinxit, & pallium, quo induebatur, ex humeris desuere permisit, denique utrumque brachium expandens; Ita, inquit, & rebus caducis nudi, & omnibus vitis crucifigi sumus.

IV. Nos ad lignum venditos & perditos ex toto, ad lignum voluit Servator reparare. Siquidem cælestis Pater salutem humani generis in ligno crucis constituit, ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret, & qui in ligno vinebat, in ligno quoque vinceretur. Et Adamus, & Christus ad arborem adhæsit, sed eventu longè diffimillimo; ille suo suorumque exitio arborem, ut peccaret, adiit; iste suo suorumque triumpho ad arborem, ut peccata expiaret, se affigi permisit. Si enim, inquit Paulus, in unius delicto mors regnavit per unum, multo magis abundantiam gratiæ, & donationis, & justitiæ accipientes in vitâ regnabunt per unum Jesum Christum. Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per unius obedientiam, justî constituti sunt multi. Verè ubi abundavit delictum, superabundavit gratia.

V. Per crucem in altum extolli voluit Christus aëri purgandio. Etenim suam elementis omnibus sanitatem impertit. Annis triginta quatuor terram obambulavit, obambulavit & aquas atque maria; in Jordane stetit; igne sanctum Spiritum misit, aërem morte purgavit, & aëria inde potestates præcipitavit. In Africâ, quod

A Justus Lipsius narrat, id moris incolæ servarunt, quandoquidem tigrides & leones sæpius viatorem minus armatum lacerassent, ut vicini per vias erigerent cruce, inque is appenderent leones aliis terrore. Diabolos Petrus leones nominans, Adversarius vester diabolus; inquit, tamquam leo rugiens circuit querens quem devoret. Hi leones iter ad cælum sapientes occuparunt, & viatorum sanè plurimos lacerarunt. His coërgendis Christus leo de tribu Judâ in cruce seipsum voluit suspendi, in terrorem & fugam tot immanium belluarum. Hoc ipsi Christo credimus, Nunc judicium est mundi; nunc princeps hujus mundi ejicietur foras.

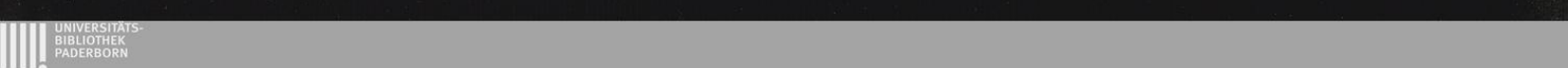
VI. Tormenta crucis toleravit, ut monstraret orbi, neque se majora posse facere, neque nos majora petere. Reverâ torum se nobis dedit, ut nos ipsi redderemur totos. Amavit tam ardentè, ut amaretur. Reciproca est amor divinus. Amari vult Deus, qui nos posse facere amat. En amantem & obedientem Dei Filium. Hanc formidabilem tormentorum seriem ad Patris nutum, amore nostrum omnium obedientissimè pertulit. Testatur ipse: Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Hic pendeo spectaculum orbis & ludibrium, hic infanda patior, hic morior, quia sic Pater meus mandavit.

Ita Dominus Jesus in cruentâ cruce, in gelido aëre, in extremâ paupertate nudus expiravit. Nil eorum contigit, de quibus nos assiduè altercamur. Nostræ sunt voces: Mea est hæc terra herbis & floribus vestita, mea est hæc aqua piscibus frequentata: meus est hic ignis huic usui destinatus. Quis dicit, Meus est hic aër? Ergo in aëre, qui communis est omnibus, vult mori Christus; hic prædurum habet lectulum & angustissimum; pro cervicali spinas, pro plumcis pulvillis clavos, spongiam pro poculo, acetum pro cretico; summam nuditatem pro tegumento. Hic est ille vir, hic est, quem digito monstrat Isaias, vir dolorum, & sciens infirmitatem nostram, despectus novissimorum virorum. Ergo sursum oculos, sursum & corda ad hunc virum in aëre pendentem, qui vel ideo etiam in cruce mori voluit, ut oculos nostros ad fluxa terræ dejectos ad se erigeret, & affluere faceret ad altiora spectanda, verumque iter ad cælum monstraret.

Vide igitur arcum, & benedic eum qui fecit illum. Bernardus digitum ad hanc Iridem intendens, monstrat Christum singulos his verbis alloquentem: O homo! vide, quæ pro te patior; non est dolor, sicut quo crucior. Ad te clamo, qui pro te morior; vide pœnas, quibus afficio, vide clavos, quibus confodio; vide & respice.

§. IV. Christus crucifixus cum iride in pluribus confertur.

IRIS cælum & terram attingit, nec ferè ultra tria miliaria cernitur. Hæc à nobis mille centenis viginti quinque miliaribus, seu gradibus octodecim distat. Iris opposita semper est soli, cujus & calorem frangit. Plures esse possunt eodè tempore, ad occasum una, ad ortum altera, sole medio. Et in uno quidem loco tres cerni possunt, ita tamen, ut una debilior alterâ, & colores videantur inversi, prout fieri solet in speculo, quod dextram mutat sinistra. Lunæ iris rarissima, & quod Aristoteles docet, vix semel iterumque annis quingentis cernitur. Si altus sit sol, humilis est iris; si alta iris, depressior est sol. Ajunt, qui Opticem docent, autumno brevissimis diebus sæpe qualibet horâ iridem spectari. Iris plerumque pluviam portendit. Quod Annæus Philosophus adstruens, Arcus, inquit, meridie ortus, magnam vim aquarum vehit; circa occasum rorabit. Iris decreto Dei significat eluvionem orbis non amplius repetendam. Hoc Deus Noëmo pollicitus. Arcum meum, inquit, ponam in nubibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram: & non erunt ultra aquæ diluviis ad delendam universam carnem.

I. Natura Iris. Cum iride Christum crucifixum conferre cœpimus. Istius porrò memori naturam per partes explicemus. 1. Cælum & terram attingit iris. Dominus Jesus in crucem elevatus, usque ad cælum attingebat stans in terrâ. Humanitate terram attingit, nobis simillimus, divinitate cælum, Angelos, Patrem. 2. Iris opposita semper soli, æstum solarem mitigat. Christus in crucem actus, justitiæ Soli velut prævaricator obiectus. Noti sunt paginis sacris homines facinorosi, Manasses, Antiochus, Herodès; in quibus seipsum annumerans Paulus, *Qui prius*, inquit, *blasphemus fui, & persecutor & contumeliosus*. Sed jam facinorosum est primus, & prævaricatorum maximus hic ipse crucifixus. *Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum*. 3. Alta est iris, sed non procul cernitur. Hæc verò nostra se orbi universo exhibet spectandam. Vaticinatus id Zacharias, *Aspicient ad me*, inquit, *quem confixerunt*. Et plangent eum planctu quasi super unigenitum, & dolent super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. Et plangent terra, familia & familia seorsum. 4. Iris cum plerumque vespere appareat, occasum respicit. Christus in cruce ita pependit, ut tergum urbi obverteret, & prospiceret occidentem. Damascenus & Adrichomius crucem Dominicam ab urbe averfam, Judeorum vasto studio censent esse sitam, perinde ac si publicè dixissent: Hunc hominem maleficum pro cive non agnoscimus. Apud nos hodiè que paribulari suam quisque patriam vel è furcâ pendens respicit. Christum igitur averso ab Hierosolymis vultu appenderunt, ut suum esse civem hoc crucis situ negarent. Sed exspectate paululum, ò nefarii, paria Deus faciet, & hanc diligentiam vestram reponet, qui jam olim per Hieremiam minatus, *Dorsum*, inquit, *& non faciem ostendam eis, in die perditionis eorum*. 5. Si altus sit sol, depressa est iris. Altissimus fuit Sol justitiæ, nam Pater nec proprio quidem Filio parcens, *Propter scelus*, inquit, *populi mei percussit eum*. Hinc iris ista sanè depressissima fuit. *Humiliavit & exinanivit semetipsum Dei Filius, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis*. 6. Hæc iris pluviam non tantùm significavit, sed effudit, & quidem cruentam. Anno quingentesimo quadragesimo primo, quod Sigebertus memorat, visum est cælum ardens igneumque, & sanguis verus è nubis in vestes defluxit. Anno octingentesimo sexagesimo nono, teste Genebrardo, Sabonæ, seu Brixinæ, toto triduo sanguinea pluvia stillavit. Anno trigesimo quarto à partu Virgineo Hierosolymis die Parasceves Iris in rupe Golgothæâ sanguine stillavit, & irrigavit orbem. Nos multo sanctius clamamus, quàm clamaverint Judæi: *Sanguis ejus super nos, & super filios nostros*. Et sicut iris herbas dicitur odoriferas reddere, ita Christi Sanguis orationulas, gemitus, lacrymas, ceterasque orationes nostras divino Patri reddit acceptissimas. 7. De iride divinæ pactiois testimonio promittens Deus, *Eritque*, ait, *arcus meus in nubibus, & videbo illum, & recordabor fœderis sempiterni, quod pactum est inter Deum, & omnem animam viventem universæ carnis, quæ est super terram*. Dominus Jesus crucifixus, iris sanguine stillans, verè fuit signum fœderis inter Deum & hominem. Nam ipse est propriatio pro peccatis nostris, non pro nostris tantùm, sed etiam pro totius mundi. Quotiescumque Pater cœlestis hanc Iridem intueatur, sui fœderis amantissimè recordatur. 8. Iridis dimidius tantùm circulus patet. Nostra omnis vita semicirculus, est, in quo patientis Christi merita, & Dei nos expectantis misericordia relucet. Post istum semicirculum totus & immensus æternitatis circulus sequetur. Neque tunc amplius misericordiæ locus erit, sed justitiæ. Paulo teste, *referet unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum sive malum*. 9. Solis æstum retundit iris: Dei Filius unus omnem Patris iram excepit, eamque moriendo placavit. Voces illas summè nos amantis novimus: *Vos ipsi vidistis, quomodo portaverim vos super alas aquilarum, & assumpserim mibi*. Aquilâ mater ut ferunt, cum pullos

A suos è loco in locum transfert, dorso eos portat, ut infernè voler sagitta, matrem ea lædat, non pullos. Vide te oro, matrem aquilam in cruce fixam, quæ omnia iræ divinæ tela in nos convolantia, corpore suo velut clypeus excepit. Sed hic telorum & sagittarum supernè devolantium nimbus, summos Christo dolores attulit. Verè dixerit Patri filius: *Sagitta tua infixæ sunt mibi*.

§. V. Christi crucifixi dolores.

Rex David ob suorum brachiorum robur Deum prædicans, *Posuisti*, ait, *ut arcum arcum brachia mea*. Jisdè sanè verbis, sed sensu alio Dei Filius in cruce Patre compellaverit: *Posuisti brachia mea ut arcum arcum*. Tot verbera, tot plagas, tot vulnera corpore excepti, ac si homo sim ferreus. Revera Christi in cruce dolor fuit tantus, ut aliqui jure quærant, num fuerit, qualis est apud inferos damnatorum. Negant fuisse. Nam velut caeleste gaudium omnes omnino voluptates gaudiæque superat, ita sanè tormentum æternale, dolores omnes & supplicia excedit. Ab illo proximiorum Christi patientis dolor, omnium Martyrum, aliorumque hominum pœnas & dolores multùm superavit, idque ob plures causas, quas longum hïc perexere. Illa hïc solùm paucula Christi verba expendamus: *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste*. Et illa: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Hæc immensos cruciatos indicant. Nimirum Christus summam solatii destitucionem, & dolores maximos verbis testabatur. Sunt qui in supplicio crucis considerando solùm dolorem pedum singulariter expendant. Nam *pedes*, pars illa pedis, quæ clavus adigebat, plena officulis, nervis, ligamentis, tantos sentit dolores dum clavo perditur, ut ea sola nervorum distractio mortem aliquibus intulerit, tamen nullam os contractum fuerit. Hic tamen dolor in cruce videri potest minimus. Quis ergo jam dolorum cumulus erit si jungamus, quæ præmitti solebant, flagra, impressas capiti spinas, distensionem membrorum; tot deinde ledibris affici, inspectante orbe pendere nudum, animi angoribus circumfluere, sui maximâ torqueri, solatis omnibus destitui. Nunc igitur opportunissimum proclamare: *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte se est dolor sicut dolor meus æquoniam vindemiavit me, ut locutus est Dominus, in die ire furoris sui*. Nec in doloribus tantis ullum erat doloris lenimentum. Nam si crucifixus parere pedibus voluisset, totum pondus corporis ferendum manibus fuisset: undique & undique læviabatur dolor. Hinc præfici tormentum crucis crudelissimum, teterrimum, summam supplicium vocarunt. Mors in eo lenta, probris, cruciatibus, ignominii, plenissima omnium maledicta. Præmitti consueverant flagra, crucifragium subjungi; multo sanguine manabant vulnera, pleamque fames & sitis cruciabant. Hinc hostiles illæ impiorum voces: *Morte turpissimâ condennemus eum*. Hoc loco non omiserim illam de iride vulgi opinionem. Iris, ut ferunt, cum jam semicirculum suum expandit, aurum spargit, & plerumque, ut ajunt, in aquas. Hoc itidis donum, auream scutellam nominant, quæ formam habet aurei scutellati concaviseu repandi, crassioris nummuli. Novi ego civem opulentiorum, quæ quævismodi scutellatos nummulos omnes solebat coëmere, quos insperxi. De rei veritate nihil affirmo, sed translaticium hoc itidis donum, ad crucis mysterium suavius intelligendum applico.

Nostra Iris in Golgothæo monte geminum sparsit aureum munus, omnium manibus, imò mentibus excipiendum. De Christo crucifixo illud Paulinum pronuntiarim: *Ascendens in altum, captivam duxit captivitatem, captivam dedit dona hominibus*. Duplex hoc donum est; commiserationis & amoris gratia. Utramque paragraphus sequens explanabit.

§. VI. Christi

M. BIBL.

ADRI.